

негіздерін тереңдетіп оқып үйренуді ұйымдастыру;

-білім алушылар мен тәрбиеленушілер, педагогикалық қызметкерлер мен ересек жұртшылық арасында әртүрлі спорттық жарыстар, семинарлар, кеңестер, конференциялар, сондай - ақ, оқу - әдістемелік әдебиетін әзірлеу мен өткізу жөніндегі іс - шаралар ұйымдастыру және өткізу;

-музыкалық аспаптарды пайдалануға беру және Интернет - байланыстың қосымша қызметтерін ұсыну;

-жазғы демалысты ұйымдастыру, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің, білім беру ұйымдарында өткізілген әртүрлі іс-шараларға қатысушылардың тамақтануын қамтамасыз ету;

-оқу - өндірістік шеберханалардың, оқу шаруашылықтарының, оқу - тәжірибелік учаскілерінің өнімдерін өндіру мен өткізуді ұйымдастыру бойынша тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді көрсету) беру

-Ақылы қызмет керсетудегі мекеменің және білім алушылардың, оның ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдердің өзара қатынасы шартпен қалыптастырылады.

-Ақылы негізде тауарлар (жұмыстар және қызмет көрсету) ұсынуға арналған үлгілік шарттың нысанын білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеді. Түскен табыс жарғымен қарастырылған жарғы мақсаттарына немесе жергілікті бюджетке аударылады.

10. Білім беру ұйымының білім алушылармен, тәрбиеленушілермен және олардың ата-аналарымен және өзге де заңды өкілдерімен қатынастарын рәсімдеу тәртібі

10.1. Коммуналдық мемлекеттік мекемедегі білім алушылардың келесілерге құқы бар:

а) мемлекеттік жалпы білім беру стандартына сәйкес сапалы ақысыз білім алуға;

б) коммуналдық мемлекеттік мекеме кеңесінің шешімі бойынша жалпыға міндетті мемлекеттік білім беру стандарттары шеңберінде жеке оқу жоспарлары, қысқартылған білім беретін оқу бағдарламалары бойынша оқуға;

в) оқу жоспарларына сәйкес баламалы курстарды таңдауға;

г) өзінің бейімділігі мен қажеттілігіне қарай қосымша білім беру қызметтерін, білімдерді ақылы негізде алуға;

д) білім беру ұйымдарын басқаруға қатысуға;

е) Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен білім беру ұйымдарында ақпаратты ресурстарды тегін пайдалануға, оқулықтармен, оқу - әдістемелік кешендермен және оқу - әдістемелік құралдармен қамтамасыз етілуге;

ж) спорт, оқу, акт залдарын және кітапхананы тегін пайдалануға;

з) өз пікірі мен сенімін еркін білдіруге;

и) өзінің адамдық қадір - қасиетінің құрметтелуіне құқы бар.

10.2. Коммуналдық мемлекеттік мекемедегі оқушылар:

а) Білім алушылар мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес білімді, қабілетті, шеберлікті, практикалық дағдылар мен біліктілікті меңгеруге, ішкі тәртіп ережелерін сақтауға, мекеменің жарғысында және білім беру қызметін көрсету туралы шартта көзделген басқа да талаптарды орындауға;

б) білім алушылар өздерінің денсаулығы үшін қам жемеуге, рухани және тән саулығын өздігінен жетілдіруге ұмтылуға;

в) білім алушылар педагог қызметкердің ар - намысы мен қадір - қасиетін, өздері білім алатын оқу орындарының дәстүрлерін құрметтеуге;

г) мекеме әкімшілігімен бекітілген мектеп формасын сақтауға;

д) мекеменің жарғысымен бекітілген оқушыларға арналған ережелерді орындауға;